

Huvudman

Skolalliansen i Sverige AB, org. nr. 556749-7051
info@edukatus.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola i årskurs 9 vid grundskolan Mobergsskolan i Växjö kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Mobergsskolan i Växjö kommun inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring prövning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av prövning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 16 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor har genomförts mellan den 19 augusti 2025 och 22 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, slutbetyg och lärarförteckning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Prövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat huvudmannens sammanställning av de elever som deltagit vid lovskolan och om dessa genomfört en prövning, slutbetyg och betygskatalog för de elever som genomfört en prövning vid Mobergsskolans lovskola med ett godkänt betyg. Av dokumenten framgår att det totalt genomfördes 11 prövningar vid Mobergsskolans lovskola. Prövningar genomfördes i ämnena matematik och svenska som andraspråk. 9 prövningar resulterade i godkända betyg i ämnet matematik. Alla elever som fick godkända betyg efter prövning fick betyget E. Betygen sattes av betygsättande lärare den 27 juni 2025.

Lärarna och rektorn uppger i intervjuer att samtliga elever som deltagit i lovskolan har genomgått prövning i de ämnen som undervisningen i lovskolan har avsett. Majoriteten av eleverna genomgick prövning i slutet av lovskolan, men lärarna prövade även vissa moment i samband med undervisningen på lovskolan. Prövningen innehöll så väl muntliga som skriftliga delar och prövade relevant ämnesinnehåll. En lärare uppger att hen använde sig av gamla nationella prov som huvudsaklig del i prövningen, men att hen även använde sin kännedom om de kunskaper som eleverna uppvisade under lovskolan. När lärarna utformade prövningarna utgick de från kursplaner och betygskriterier. Lärarna uppger att de har fått information från rektorn om att prövningarna ska omfatta alla delar av betygskriterierna, och av de elevexempel som granskades under lärarintervjun framgår att lärarna tagit reda på elevernas kunskaper inom samtliga betygskriterier. Lärarna och rektorn uppger att prövningen var utformad på ett sätt som möjliggjorde för lärarna att kunna göra en sammatagen bedömning av elevernas kunskaper utifrån hela betygsskalan.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå prövning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå prövning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om prövningen. (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

En huvudman ska också, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. (10 kap. 23 b § skollagen andra stycket)

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20§§ bortses från enstaka delar av betygsriterierna för årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna uppfylla betygsriterierna för ett visst betyg. (10 kap. 21 § skollagen)

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygsriterier för olika betygssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i ärendet, utöver huvudmannens sammanställning av de elever som deltagit vid lovskolan och om dessa genomfört en provning, tagit del av och granskat betyg efter provning, slutbetyg och betygs katalog för de elever som genomfört en provning vid Mobergsskolans lovskola med ett godkänt betyg. Dessutom har Skolinspektionen tagit del av en förteckning över undervisande lärare vid lovskolan och lärare som ansvarat för provningarna. Lärarförteckningen beskriver lärarnas roll under lovskolan och provningen, samt eventuell legitimation och ämnesbehörighet.

Lärarna och rektorn uppger i intervjuer att betygen i ämnet matematik har satts av samma lärare som undervisat eleverna vid lovskolan och ansvarat för provningen, medan den lärare som ansvarat för provningen och bedömningen i ämnet svenska som andraspråk inte undervisade eleverna vid lovskolan. Läraren som ansvarade för provningen i svenska som andraspråk och de två lärare som undervisande i ämnet vid lovskolan, hade kontinuerlig dialog om provningen och de moment som eleven provade och bedömdes i. Samtliga lärare som har beslutat om betyg efter provning vid lovskolan är legitimerade. Läraren som har beslutat om betyg i matematik är behörig i ämnet, medan läraren som bedömde provningen i svenska

som andraspråk saknar ämnesbehörighet men är behörig i bland annat ämnet svenska i årskurserna 7-9.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen)

Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. (6 kap. 3 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskatalog och slutbetyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygskatalogen

Skolinspektionen har i ärendet granskat betygen i Mobergsskolans betygskatalog för de 9 elever som fått ett godkänt betyg efter provning vid lovskolan. Av betygskatalogen framgår elevens namn, årskurs och inom vilket ämne eleven har fått betyg. Betygskatalogen är signerad av den lärare som beslutat om betygen. Både de gamla och nya betygen framgår av betygskatalogen för de elever som gjort provning och fått ett nytt betyg.

Slutbetyg

Skolinspektionen har i ärendet granskat slutbetygen för de 9 elever som fått ett godkänt betyg efter provning vid lovskolan. Samtliga slutbetyg är underskrivna av rektorn och daterade den 27 juni 2025. Mobergsskolans namn framgår på slutbetygen.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. (6 kap. 10 § skolförordningen)

För en elev som har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när skolplikten upphör. En sådan elev som därefter har slutfört den högsta årskursen har rätt att få ett nytt

slutbetyg. För en elev som inte har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när eleven har slutfört den högsta årskursen. (6 kap. 14 § skolförordningen)

Den som redan har slutbetyg har efter prövning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg. (6 kap. 21 § skolförordningen)

Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygskatalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000:832) om kvalifierade elektroniska signaturer. (7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS:2011:123) om betygskatalog)

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan, sameskolan och specialskolan markeras med ett horisontellt streck. Dessutom ska betygskatalogen innehålla uppgift om att ett avgångsintyg har utfärdats, enligt 6 kap. 17 § skolförordningen. (9 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog)

Om en kommunal huvudman samlar lovskolans elever till någon eller några av huvudmannens skolenheter, är det rektorn på den skolenhet där lovskolan bedrivs som också har rektorsansvaret. (Prop. 2016/17:156, s. 42.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Maja Beckman.

Utredaren Maria B. Stiegsdotter har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria Lundin medverkat.